

Första läsningen: **Vish 6:12-16** (*Man finner henne om man bara vill söka*)

En vänlig, klok, uppmärksam kvinna som gärna söker sin mans blick och vill vara med honom – är det inte *drömhustrun*? Precis så är *Visheten*, vill denna läsning säga oss. Vishet är inte att vara ett geni som Salomo, professor i filosofi eller stormästare i schack, utan att kunna *se sig omkring och tänka sig för, vara empatisk, rättvis, skynda långsamt*. Gud vill komma oss till mötes i vår goda vilja och skänka nyttiga insikter. Morgonen (v. 14) är en nykter tid då man får ordning på tankarna, den bästa stunden för bön. Att vakna tidigt för att man oroar sig för ett svårt möte är utmärkt. Det ger tillfälle att tänka ut en strategi – med Gud.

Andra läsningen: **1 Thess 4:13-18** (*Jesus skall föra till sig de avlidna tillsammans med honom*)

(Alternativ, kortare läsning: 1 Thess 4:13-14)

"Din död förkunnar vi, Herre, och din uppståndelse bekänner vi, *till dess du återkommer i härlighet*" – så ber vi i mässan. Paulus och de första kristna levde i *ett brinnande hopp* om Jesu snarliga återkomst. När den ska ske vet ingen (1 Thess 5:1 ff; jfr Matt 24:37-44, Mark 13:35, 2 Pet 3:10, Upp 3:3, 16:15). Jesus själv sa att han inte visste det, bara Fadern (Mark 13:32). Jesu återkomst dröjer men den kommer. Paulus konkreta föreställningar om hur det ska gå till bygger på vad Jesus har sagt (v. 15 – här får vi ett Jesusord som inte finns i evangelierna). Beskrivningen vill understryka att återkomsten blir *verklig*, ingen kommer att missuppfatta den.

Evangelium: **Matt 25:1-13** (*Brudgummen är här, kom ut och möt honom!*)

Jesus varnar här mot halvhjärtad fromhet. Sanningen är ju att de oförståndiga flickorna inte brydde sig om hans sak. Därför tänkte de sig inte för och satsade inte på att det kunde bli jobbigt. Tänk om de förståndiga flickorna hade delat sin olja med de dåraktiga av ren snällhet, hade det ökat deras motivation? Knappast, de hade nog tappat tålmodet redan vid 22-tiden: "Vill den där brudgummen låta oss vänta halva natten? Vad är det för stil? Han kan hålla sin fest för sig själv!" Om man bärs av en sådan attityd i botten missar man himlen. Därför var det ganska förståndigt gjort av de förståndiga flickorna att *inte* dela sin olja med dem. Frälsningen beror på hjärtats inriktning, trons val har en personlig sida som inte kan delas med andra. Du ska inte bli delaktig i deras slarv och så komma för sent till festen med dem, bli inte medberoende i synd. Herren lär oss här en viss "obarmhärthet" som är berättigad.

Jesus visste att återkomsten skulle dröja. Därför, sa han, kommer *kärleken att kallna hos de flesta. Men den som håller ut till slutet skall bli räddad* (Matt 24:12-13).

Oh when the saints go marching in...^[SEP]Lord, I want to be in that number!

MÅNDAGEN 9 NOVEMBER

LATERANBASILIKANS INVIGNINGSDAG, fest

”Alla kyrkors moder” kallas den för: Lateranbasilikan. Kejsar Konstantin ville ge den nyss tillåtna kristna religionen ett centrum i Rom, och under tusen år bodde påvarna här (innan de flyttade till Vatikanen). Invigningen av kyrkan ägde rum år 318. Allt sedan 1000-talet firas denna dag som en fest för hela kyrkan, samlad kring påven. Rätt så: Guds hus är inte en imponerande byggnad i marmor, utan vi själva, var vi än lever. Denna dags budskap är: bli vad du firar! Festdagens andra läsning (1 Kor 3:9b-11, 16-17) säger det med all tydlighet – och understryker det allvar som följer med **att vara Guds tempel**: *Om någon förstör Guds tempel, skall Gud förgöra honom*. I evangeliet får vi Jesu rensning av templet från penningväxlare och djurförsäljare i Johannes mycket dramatiska version (Joh 2:13-22). Är din kropp Guds tempel, då ska den vara Guds boning. Där ska din avgörande prioritering inte vara vinstbegär utan tillbedjan. Egoism ska om nödvändigt drivas ut med askes (*repstumpen* i Jesu hand). Den första läsningen (från Hesekiels storslagna vision om templet som flödar över av livgivande vatten, Hes 47:1-2, 8-9, 12) är bakgrunden till Jesu kända ord om att den som tror på honom, *ur hans inre skall flyta strömmar av levande vatten* (Joh 7:38). Detta vatten, den helige Andes strömmar som ger liv åt kyrkan, härrör från paradiset, som Upp 22 visar oss. Underbart sammanfattas denna festdags läsningar i en av de böner man kan välja till liturgin i dag:

Gud, av levande och utvalda stenar bygger du ett hus för din härlighet. Gör din kyrka rik på Andens alla gåvor, och låt allt vad du nedlagt i oss bära frukt för ditt eviga rike.

Särskilda läsningar denna dag: Hes 47:1-2, 8-9, 12; 1 Kor 3:9b-11; 16-17; Joh 2:13-22

TISDAGEN I 32 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Tit 2:1-8, 11-14** (*Vår frälsare Kristus Jesus skall träda fram i sin härlighet*)

Orsaken till att vi ska vara som goda reklampelare för den kristna tron är att andra människor har lika mycket rätt att kunna ta emot tron som vi. Guds nåd är nämligen tänkt som en räddning *för alla människor* (v. 11). Genom att uppträda opassande skrämmer du bort människor från den frälsning Kristus tänkte ge dem genom dig. *Kristus har offrat sig själv för oss* (v.14). För oss **alla** – inklusive dem du inte gillar.

Evangelium: **Luk 17:7-10** (*Vi har bara gjort vad vi är skyldiga att göra*)

Vi som förstår att köra med dem som hjälper oss, våra barn, våra anställda eller volontärer, våra biträden och servicemedarbetare (i församlingen eller ute i samhället),

ska inte tro att vi är i en högre position inför Gud än vad de är ("Jag är kontorschef, varför ska jag delta i församlingens adventsstädning?"). Andra går runt med bittra tankar: "Varför får jag aldrig tack för mina insatser i kyrkan?" Alla gillar vi beröm, men Jesus kom med Guds rike och fick korset som tack! Med åren kommer kanske insikten: *jag var och är i sanning en oduglig tjänare*. Men eftersom Guds rike byggs upp av Gud, inte av mig, så behövs ingen förtvivlan. Bli inte bitter: i själva verket gläder sig Gud över alla dina, även ofullkomliga, insatser. TROHETEN, inte resultaten räknas. De trogna tjänarna som verkar tills sista timmen, ska få se Herrens tacksamhet: *Sannerligen, han skall fästa upp sina kläder och låta dem lägga sig till bords och själv gå och passa upp dem* (Luk 12:37).

Du har varit god mot din tjänare, Herre, som du har sagt (Ps 119:65).

ONSDAGEN I 32 VECKAN "UNDER ÅRET"

Första läsningen: **Tit 3:1-7** (*Vi var vilsegångna men Gud räddade oss i sin barmhärtighet*)

Förmaningarna till Titus ska ges vidare till hans kyrka. De visar att det inte räcker med att bli döpt för att vara en verklig kristen. Man ska ständigt sträva efter att *bli kristen* och påminnas om det. Därför är det ett villkor i katolska kyrkan att den vi ger dopets sakrament – inte minst när det rör sig om små barn – också har en kristen social miljö kring sig där man kan växa i tron. Vi döper inte på måfå. Meningen med dopet är ju att vi *skall bli rättfärdiga och, så som det är vårt hopp, vinna evigt liv* (v.7).

Paulus säger i v. 1 att vi ska underordna oss den politiska överheten (jfr Rom 13:1-7). Men observera v.4: där talas om Jesus med ord som man brukade hylla *kejsaren* med. Meningen är: Jesus, inte kejsaren är uppenbarelse av Gud (jfr Marias ord, Luk 1:47).

Evangelium: **Luk 17:11-19** (*Bara den här främlingen har vänt tillbaka för att ge Gud äran*)

Som så ofta lyfter Lukas fram en samarier som positiv gestalt (jfr t.ex. Luk 10:33; Apg 8:14f). Judarna såg ner på detta folk och ansåg dem vara kättare, ja fiender. Så vill evangelisten visa hur Jesus möter tro och tacksamhet utanför judiska folket, ett av hans (och Paulus) älsklingsteman. Jesus vandrar här på gränsen mellan judiskt och samariskt land. Gruppen av spetälska kan mycket väl ha varit blandad, en liten utsatt "ekumenisk" grupp där man hjälpte varandra med det dagliga oavsett trostillhörighet. Alla tio botas av Jesus – hans nåd begränsas inte heller i dag av katolska kyrkans gränser. Vi ser att endast den "heretiske" mannen återvänder till Jesus med sitt tack. Det hjälper föga att man bekänner den sanna tron om man glömmer att *ge Gud äran* (v. 18). Berör det dig inte när du ser frikyrkliga protestanter jubla över Jesus med hög röst, medan du själv knappt "orkar" mumla med i mässan?

Prisa honom med tamburin och dans... med strängospel och flöjt (Ps 150:4).

TORSDAGEN I 32 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **Filem v. 7-20** (*Ta honom tillbaka inte längre som en slav utan som en kär broder*)

Brevet till Filemon är djupt gripande. En slav vid namn Onesimos (= ”den nyttige”, se ordleken i v. 11 och 20) har stulit och rymt från sin (kristne) herre Filemon och sökt tillflykt hos Paulus. En förrymd slav straffade man hårt. Paulus vädjan för Onesimos går emot dåtida förnuft. Men han tänker med *Kristi sinnelag* (Fil 2:4-7).

Evangelium: **Luk 17:20-25** (*Guds rike är inom er*)

Både Jesus och apostlarna varnar för dem som anser att de kan beräkna tiden för hans återkomst i härlighet (1 Thess 5:1 ff; jfr Mark 13:35; 2 Pet 3:10; Upp 3:3; 16:15). Vår tids medier tar varenda jordbävning och varje väpnad konflikt rakt in i våra vardagsrum. Infotainment, nyhetsunderhållning, skapar lätt apokalyptiska känslor. Är slutet nära – eller inte än? Men Människosonens återkomst blir en så mäktig och kosmisk entré att ingen kan missuppfatta den (v. 24). Vi ska överlåta tidpunkten åt Gud. Han ska återkomma för att han lovat det. När han vill. Hans rike är *inom er* (v. 21), det kan även översättas: *mitt ibland er* eller *en dag plötsligt ibland er*. Vi ska inte heller ta våra sjukdomar och olyckor eller hälsa och framgångar som ”tecken” på att något är fel eller rätt i vår gemenskap med Gud. Gud har inte ”bekräftat” min bön för att solljuset råkar falla in genom kyrkfönstret. Han har inte ”avvisat” bönen för att jag råkar vricka foten när jag går fram till kommunionen. Allt vi vet är att **han älskar oss och leder allt till vårt bästa**. Du behöver inte ”känna” Andens närvaro för att lita på att han är där. Detta är en befriande tanke. Att tacka, hoppas och lova Jesus i lycka och olycka, att göra hans vilja i regn och solsken – utan grubbel – det är en äkta kristen inställning!

Herre... jag ägnar mig inte åt stora ting, åt det som övergår mitt förstånd (Ps 131:1).

FREDAGEN I 32 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **2 Joh v. 4-9** (*Den som förblir i Kristi lära, han har både Fadern och Sonen*)

Gnostiska villolärare var ett stort hot inom urkyrkan. I den hellenistiska (grekiska) världen var läran om inkarnationen, *Guds människoblivande* (Joh 1:14), svår att smälta. Det var lättare att tro att det gudomliga Ordet bara ”låtsades” bli människa. Men Jesus är verkligen Gud som har kommit ”i köttet”: *sann Gud och sann människa*, säger kyrkan. Andra Johannesbrevet visar oss att gnostikerna (= ”bedragarna” i v. 7) var

välorganiserade och hade propagandister som åkte till de olika lokalkyrkorna. Brevet är skrivet till ”den utvalda frun och hennes barn” (v. 1), som troligen betyder en lokalkyrka och dess medlemmar.

Evangelium: **Luk 17:26-37** (*Likadant blir det den dag då Människosonen uppenbaras*)

Mera konkret kan Jesus inte beskriva sin återkomst än han gör det här. En flickas bröllop avbryts som av en bomb. Företagskontraktet man förhandlat fram med stora svårigheter ska underskrivas – en akut hjärtinfarkt stoppar armen och pennan trillar på golvet. Din stad står i lågor. Du vill liksom Lots hustru bara ett ögonblick se dig tillbaka och begråta vad du mist, eller gå ner och hämta dina tillhörigheter (jfr v. 31). Lots hustru blev till en saltstod (1 Mos 19:26) och inte heller du får tid att stanna upp. Jesu ord vill skaka om. Vi ser de skrämde lärjungars ansikten framför oss. De frågar i v. 37 ”var” detta inferno ska äga rum (de menar väl var det ska börja). De darrar på läpparna, och vad kan vi göra annat, än darra med? Jesu svar är gåtfullt, men betyder väl: Guds straffande änglar (”gamarna”) slår först till bland *de andligt döda* (”liket” – de som lever som om Gud inte fanns). Ett torrt konstaterande.

Förslag till fredagsoffer: tacka Gud för hans rättvisa och be om hans förbarmande!
--

LÖRDAGEN I 32 VECKAN ”UNDER ÅRET”

Första läsningen: **3 Joh v. 5-8** (*Vi hjälper till att sprida sanningen*)

Det korta Tredje Johannesbrevet är ett annorlunda brev som handlar om konflikter i en lokalkyrka. Läsningen i dag visar att det mot slutet av första århundradet fanns ett kyrkligt gästfrihetssystem för legitimerade predikanter, troligen elever till olika apostlar. De erkändes dock inte överallt (kyrkan skrämdes överallt av villolärare som också reste runt och gjorde anspråk på auktoritet). De var väl lite som vår tids reträttledare – andliga föredragshållare – eller som tidigare generationers ”folkmissionärer”. *Gaius* (v. 5) som detta (privat-)brev är adresserat till var tydligen en högt betrodd medarbetare inom kyrkan med ansvar för tillgångar. Något annat vet vi inte om honom.

Evangelium: **Luk 18:1-8** (*Gud skall låta sina utvalda få sin rätt när de ropar till honom*)

Lukas evangelium är en **böneskola**, vi får många exempel på bön och även liknelser om hur en kristen bör be. Denna liknelse manar oss att be ihärdigt utan att ge upp (jfr Luk 11:5-8). Sista meningen kastar ett pessimistiskt, dystert ljus över scenen. Tanken är: Gud bryr sig självklart långt mer om våra behov än den gudlöse domaren om änkans rätt. Men bryr människorna sig om Guds godhet? Vi förstår vad Jesus menar: överallt där de envisa gummornas barnbarn har sekulariserats och inte ber på sina knän om Guds hjälp, där drar en andlig skugga över jorden. Förblir rättsordningen stabil utan Gud, när ingen transcendent förankring av gott och ont finns kvar? Vad hindrar då maktens herrar att i

relativistisk anda vända upp och ner på rätt och fel och lagstifta som de vill (möjligen med folklig majoritet bakom sig)? Om ingen *rättskänsla* är kvar, ingen fruktan för Guds dom, då frestas desperata minoriteter att välja terror eller mutor. De nöjer sig inte med att tjata, som änkan i liknelsen. Detta är världen utan Gud. Ser det ut så när Jesus återkommer?

Gång på gång har jag talat till er, men ni ville inte lyssna (Jer 25:3).